

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်
(၂၂-၁၀-၂၀၂၁ ရက် ၊ နေပြည်တော်)

အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ၏ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးကို ၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့ တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ၊ ဘရူနိုင်းနိုင်ငံသည် အဆိုပါ အစည်းအဝေး နှင့် ပတ်သက်၍ ကြေညာချက်ကို ၁၆-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။

ထို့နောက် ဘရူနိုင်းနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး (၂) သည် ၁၈-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးထံသို့လည်းကောင်း၊ ၁၉-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် ဘရူနိုင်း နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက မြန်မာဘက်သို့ သံတမန်လမ်းကြောင်းမှလည်းကောင်း၊ ၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက် နေ့ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူဆုံးဖြတ်ခဲ့သည့်ကိစ္စကို ဖော်ပြပြီးနောက် ၂၆-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့ မှ ၂၈-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့အထိကျင်းပမည့် (၃၈) ကြိမ်နှင့် (၃၉) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများနှင့် ဆက်စပ်အစည်းအဝေးများသို့ မြန်မာ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံရေးအရ ကိုယ်စားပြုသူကို အဆိုပါ အစည်းအဝေးများသို့တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြား မည် ဖြစ်ကြောင်း မြန်မာဘက်သို့ အသိပေးလာပါသည်။

၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ အရေးပေါ်အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေး တက်ရောက်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားပြုမှုကိစ္စကို ဆွေးနွေး ခဲ့ရာတွင် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ/ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်အား ဖိတ်ကြားရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား တူညီဆန္ဒမရရှိခဲ့ကြသကဲ့သို့ မဖိတ်ကြားရန်လည်း တူညီဆန္ဒမရရှိခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် အစည်းအဝေးအပြီး အာဆီယံအလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ကြေညာချက်တွင် အဆိုပါတူညီဆန္ဒမရရှိသည့် ကိစ္စကို ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သော ကြောင့် အာဆီယံပဋိညာဉ် အပိုဒ်-၂၀(၁) ပြဋ္ဌာန်းချက်ဖြစ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ရာတွင် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်းနှင့် တူညီဆန္ဒကို အခြေခံရမည်ဆိုသည့်အချက်နှင့် မကိုက်ညီကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်၏ အပိုဒ်-၈(၂)(က)အရ အာဆီယံ ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးကောင်စီသည် ဖိတ်ကြားရေး ကိစ္စအပါအဝင် အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးကိစ္စများကို ပြင်ဆင်လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ဖော်ပြထားပြီး၊ အာဆီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအစည်းအဝေးတွင် ဆောင်ရွက် ရမည့် ကိစ္စမဟုတ်ပါ။ ၄-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် (၃၀) ကြိမ်မြောက် အာဆီယံ ညှိနှိုင်းပေါင်းစပ်ရေး ကောင်စီအစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများသို့ မြန်မာ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားပြုမှုကိစ္စကို ဆွေးနွေးခြင်းမရှိဘဲ အာဆီယံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများအဆင့် အရေး ပေါ်အစည်းအဝေးကျင်းပပြီး ယင်းကိစ္စကို ဆွေးနွေးခဲ့သောကြောင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် အပိုဒ်-၈(၂)(က)ပါ လုပ်ထုံး/လုပ်နည်းများနှင့် မညီကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်၊ ပုဒ်မ ၂၀ (၁)အရ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို တူညီဆန္ဒဖြင့်သာ ချမှတ်ရမည်ဖြစ်ပြီး၊ တူညီဆန္ဒမရရှိသည့်အခါ ပုဒ်မ ၂၀ (၂) ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးကသာ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားပြုမှုကို အာဆီယံ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချို့က ဆွေးနွေးခဲ့ရာတွင် အာဆီယံပဋိညာဉ် အပိုဒ်အချို့အပေါ် ၎င်းတို့ လိုသလို

အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် သဘောထားကွဲလွဲမှုရှိပါက ပုဒ်မ ၂၅ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်အရ စေ့စပ်ဖျန်ဖြေရေး ဖြစ်သည့် အငြင်းပွားမှုဖြေရှင်းရေးယန္တရားအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဒ်မ ၂၆ တွင် ဖြေရှင်း၍မရသော အငြင်းပွားမှုများကို အာဆီယံထိပ်သီး အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြဆုံးဖြတ်ချက် ရယူရမည်ဟု ဖော်ပြထားပါသည်။

၁၅-၁၀-၂၀၂၁ရက်နေ့ အစည်းအဝေးတွင် အာဆီယံ အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌမှ ဆုံးဖြတ်ခဲ့မှုများသည် အထက်ဖော်ပြပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိဘဲ သတ်မှတ်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်မှုမရှိသောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် လိုက်နာဆောင်ရွက် ရန် ခက်ခဲပါကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ထို့အပြင် ၁၅-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့အစည်းအဝေးတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေး ကိစ္စများကို အကြောင်းပြုပြီး အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကိုယ်စားပြု တက်ရောက်ရေး ကိစ္စကို အဓိကထားဆွေးနွေးခဲ့သောကြောင့် အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း အပိုဒ် (၂) (က)၊ (င)နှင့် (စ)ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များဖြစ်သည့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်ဆိုင်မှုကို လေးစားရန်၊ ပြည်တွင်းရေး မစွက်ဖက်ရန်နှင့်အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ အမျိုးသားရေး တည်ရှိမှုကို ပြင်ပမှ မစွက် ဖက်ရေး စသည့် မူများနှင့် ဆန့်ကျင်နေကြောင်း တွေ့ရပါသည်။

အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်း အပိုဒ် (၅) အရ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ အားလုံးသည် တန်းတူရည်တူ ရှိပြီး၊ အပိုဒ် (၇)(၁) အရ အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးများကို နိုင်ငံအကြီးအကဲ သို့မဟုတ် အစိုးရ အဖွဲ့အကြီးအကဲများဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသောကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် နိုင်ငံအကြီးအကဲမှ အာဆီယံထိပ်သီးအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရမည့် အခွင့်အရေးများကို အပြည့်အဝ ရပိုင်ခွင့်ရှိပါသည်။ အကယ်၍ အချို့အာဆီယံနိုင်ငံများက ယင်းကိစ္စအပေါ် မေးခွန်း ထုတ်လာပါက အထက်ဖော်ပြပါ အာဆီယံပဋိညာဉ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ တိကျစွာ ဆောင်ရွက် သွားရန်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် အာဆီယံစိတ်ဓာတ်၊ အာဆီယံနည်းလမ်းများနှင့်အညီ သဘောထားကွဲလွဲမှုများကို တိုင်ပင်ဆွေးနွေးမှုနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှု နည်းလမ်းများဖြင့် ငြိမ်းချမ်း စွာဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်သော်လည်း အာဆီယံပဋိညာဉ် စာတမ်း ပြဋ္ဌာန်းချက်ပါ အချက်များ၊ မူများ၊ ဦးတည်ချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး၊ မျှတမှုမရှိ မူဘောင် ကျော်လွန် ဆောင်ရွက်မှုများကို လက်ခံနိုင်ခြင်းမရှိကြောင်း၊ အာဆီယံအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများအနေဖြင့်လည်း အာဆီယံအဖွဲ့အစည်း၏ စည်းလုံးညီညွတ်မှုနှင့် အချက်အခြာကျမှု စသော ရေရှည်အကျိုးစီးပွား များကို ရည်ရွယ်၍ အာဆီယံပဋိညာဉ်စာတမ်းပါ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက် များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း အသိပေးဖော်ပြအပ်ပါသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
နေပြည်တော်
၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၂၂ ရက်

Press Release
(22-10-2021, Nay Pyi Taw)

The Emergency ASEAN Foreign Ministers' Meeting was held on 15 October 2021 via video conference and current ASEAN Chair, Brunei Darussalam issued a statement on 16 October 2021 with regard to the accounts of the meeting.

Foreign Minister II of Ministry of Foreign Affairs of Brunei Darussalam in his capacity as ASEAN Chair sent a letter addressed to Union Minister for Foreign Affairs on 18 October 2021 and Ministry of Foreign Affairs of Brunei also sent a note verbal to Ministry of Foreign Affairs of Myanmar on 19 October 2021 about the decisions taken at the emergency ASEAN Foreign Ministers' Meeting of 15 October 2021. In the letters, Brunei informed of Myanmar side that a "Non-Political Representative" will be invited to the 38th and 39th ASEAN Summit and Related Summits.

In the course of Emergency ASEAN Foreign Ministers Meeting on 15 October 2021, there was no consensus reached either to invite or not to invite on matter of the status of Myanmar representation. However, ASEAN Chair's statement issued after the Foreign Ministers Meeting mentioned about no consensus on the invitation for the Chairman of the State Administration Council. Therefore, the decision made by the current Chair of ASEAN at the said meeting is found contrary to Article 20 (2) of the ASEAN Charter, which states that the matter of reaching no consensus be referred to ASEAN Summit for the Summit's decision.

In accordance with Article 8 (2) (a) of the ASEAN Charter, ASEAN Coordinating Council is the body mandated to prepare for the Summit Meetings including invitations to Summits, but not the ASEAN Ministerial Meetings. In the course of 30th Meeting of the ASEAN Coordinating Council which was held on 4 October 2021, the matter of Myanmar representation was not raised. In this regard, the conduct of Emergency ASEAN Foreign Ministers' Meeting on 15 October 2021 failed to comply with the procedures prescribed in Article 8 (2) (a) and is found clearly deviated from the Article aforesaid.

If there is no consensus, ASEAN Summit may decide in accordance with provisions of Article 20 (2) of the ASEAN Charter.

During the course of Emergency ASEAN Foreign Ministers' Meeting on 15 October 2021, some ASEAN Member States expressed their own individual position on the status of Myanmar's representation. Such opinions fall within the context of their own individual interpretation of some articles of ASEAN Charter. It is noticed that different views on interpretation of articles is to be dealt with provisions of Article 25 of the ASEAN Charter

on Dispute Settlement Mechanism. A dispute unresolved shall be referred to the ASEAN Summit as per Article 26 of the ASEAN Charter.

Decision made by current ASEAN Chair, at the Emergency ASEAN Foreign Ministers' Meeting on 15 October 2021, is found in conformity with the articles mentioned above and contrary to the procedures prescribed. Therefore, Myanmar as a country concerned is difficult to comply with the decision, which was not in line with the procedures and beyond the mandate of the Chair.

Furthermore, in the course of Emergency ASEAN Foreign Ministers Meeting on 15 October 2021, the matter of participation at the Summits was deliberately linked with the domestic affairs of Myanmar. It is also found in breach of Article 2 (2) (a), (e) and (f) of the ASEAN Charter which state the member states' adherence to principles of sovereignty, equality, non-interference in internal affairs and national existence of every Member State free from external interference, subversion and coercion.

In accordance with Article 5 of the ASEAN Charter having equal rights and obligations and as per Article 7 (1), Head of State or Government of Myanmar is entitled to participate in the ASEAN Summits. On question of the status of representation, Head of State or Government of Myanmar enjoys equal and full rights to participate in ASEAN Summits.

Taking into all accounts, Myanmar will not be in a position to accept any outcome of the discussions and decisions which are ultra vires and contrary to the provisions, objectives and cherished principles of the ASEAN Charter. Regardless of such position, Myanmar will endeavor to find a peaceful solution based on ASEAN Spirit and ASEAN Way through consultation and negotiation. ASEAN member states should respect the unity and centrality of ASEAN aiming for long-term interest in accordance with provisions of ASEAN Charter.

Ministry of Foreign Affairs

Nay Pyi Taw

Dated. 22 October 2021